

CESIMUS

ULTRASONOGRAFIA PACIENTULUI CRITIC

COORDONATORI: Prof. Dr. Șerban Bubenek, Dr. Cosmin Bălan

TRAINERI: Dr. Liana Văleanu, Dr. Bianca Moroșanu, Dr. Mihai Ștefan, Dr. Ioana Marinică, Dr. Cornel Robu

CONTEXT

Ultrasonografia (US) este o tehnică non-invazivă, rapidă și în timp real, al cărei rol în evaluarea, diagnosticul și tratamentul pacienților critici este într-o continuă expansiune. O multitudine de dovezi o susțin ca metodă holistică perfect adaptată condițiilor critice caracterizate de dinamism și traiectorii greu predictibile.

Atribuindu-i-se constant și incontestabil un impact pozitiv asupra calității actului medical în secțiile de terapie intensivă, US a devenit obiectul unor programe europene de formare a medicilor din specialitățile anestezie și terapie intensivă, medicină de urgență și chirurgie cardiovasculară. În consecință, workshop-ul propus de CESIMAB vine în întâmpinarea nevoii de a moderniza și perfecționa standardele terapiei critice din România.

OBIECTIVE PRINCIPALE

1. Descrierea modului de implementare a ecografiei cardiace transtoracice, pulmonare și vasculare în optimizarea diagnosticului, tratamentului și manevrelor la pacientul critic.
2. Implementarea unei strategii holistice de abordare a pacientului critic.
3. Aprofundarea cunoștințelor și dezvoltarea unor abilități practice într-un mediu lipsit de riscuri pentru pacient.
4. Alinierea pregătirii în terapie intensivă la standardele învățământului european.

CURRICULA

1. Modul CARDIAC

1.1. Elemente de fizică aplicată în US.

1.2. Descrierea modalităților de interogare US: 2D, Doppler (i.e., continuu, pulsant, color și tisular) și mod M.

1.3. Anatomia principalelor ferestre US:

- PLAX (parasternal ax lung);
- PSAX (parasternal ax scurt);

- RVOT & RVIT (tractul de ieșire și intrare a ventriculului drept);
  - Apicale (i.e., A4Ch, A2Ch, A3Ch – patru, două și trei camere);
  - Subcostale ax lung (SC4Ch) și scurt (SCSAX).
- 1.4.** Introducerea modelului de segmentare în 17 unități și a distribuției coronariene corespunzătoare.
- 1.5.** Introducerea unei metodologii calitative de apreciere a funcției și dimensiunilor ventriculilor stâng (VS) și drept (VD) (i.e., „eyeballing”).
- 1.6.** Introducerea unei metodologii cantitative minime de apreciere a funcției VD (e.g., excursia sistolică a inelului tricuspidian, TAPSE).
- 1.7.** Aprecierea calitativă a competenței valvulare.
- 1.8.** Patologia pericardică.
- 1.9.** Descrierea profilului hemodinamic:
- 1.9.1. Debit cardiac/volum bătaie prin integrala viteză-timp aortică (LVOT-VTI).
  - 1.9.2. Presiunile arterei pulmonare (PAP):
    - PAP sistolică prin gradientul ventriculo-atrial drept;
    - PAP medie prin timpul de accelerare pulmonară;
    - PAP medie prin gradientul presional protodiastolic al unei regurgități pulmonare;
    - PAP diastolică prin gradientul presional telediastolic al unei regurgități pulmonare.
  - 1.9.3. Interdependența VD-VS (e.g., „shift” septal, raportul diametrelor telediastolice VD/VS).
  - 1.9.4. Estimarea presiunilor de umplere ale VS.
  - 1.9.5. Responsivitatea la fluid:
    - Rolul indicilor de venă cavă inferioară (VCI);
    - Interpretarea dinamică a LVOT-VTI.
  - 1.9.6. Toleranța la fluid sau interpretarea integrată a rezervei de presarcină:
    - importanța integrării examenului US pulmonar;
    - semnificația examenului US venos (i.e., scor VExUS)
  - 1.9.7. Surprinderea fenotipurilor obstructive dinamice.
  - 1.9.8. Aplicațiile ecuației de continuitate.
- 1.10.** Tehnica drenajului pericardic ghidat US în timp real.
- 2. Modul PULMONAR**
- 2.1.** Introducerea celor zece semne esențiale ale semiologiei US pulmonare.
- 2.2.** Introducerea algoritmului de diagnostic al dispneei la pacientul critic - „Blue Protocol”.
- 2.3.** Măsurarea funcției diafragmatice prin US.

2.4. Integrarea monitorizării US cardiace și pulmonare: FAST, eFAST, RUSH.

3. Modul VASCULAR

3.1. Tehnica abordului vascular ghidat US în timp real.

3.2. Recunoașterea complicațiilor locale vasculare prin interogare US.

METODOLOGIA TRAININGULUI

1. Prezentări orale

1.1. Teoretice.

1.2. Cazuri clinice.

1.3. Explorarea unor abilități practice.

2. Sesiuni practice

2.1. Simulatoare/manechine high-fidelity.

2.2. Modele umane.

2.3. Simulatoare „fantomă” sau „task-trainer”.